

en ganske anderledes Rigdom og Forskjelligartethed, og som kort sagt var langt bedre end den, der nu fremkommer derved, at Alle tvinges til at oplæres paa samme Maade. Jeg seer heller ikke Nødvendigheden af saadanne forberedende Prøver. Naar jeg gennemlæser Motiverne til Forslaget, finder jeg der iblandt Andet en meget interessant Bemærkning, og jeg kan i alt Fald ikke Andet end tænke, at den skyldes den Mand, der mere end nogen Anden er beskæftiget med de Examinere, der er Tale om, og tillige med den almindelige Underviisning som Underviisningsinspecteur. Denne Bemærkning gjælder den philologiske Examen, og den gaaer ud paa, at man skal nok vide ved Examen at undersøge, om de Bedkommende have den nødvendige forberedende Dannelse, der behøves ikke en saadan ganske særlig Prøve forud. Der behøves ikke nogen særegen Prøve i Latin til denne Examen eller denne eiendommelige Studenterexamen, som nærmest skulde være afpasset derpaa; thi Examen kan indrettes saaledes, at man der prøver dette. Jeg indseer ikke, hvorfor ikke det Samme skulde være Tilfældet med enhver Embedsprøve. Jeg nærer ikke den mindste Tvivl om, at, naar man med Hensyn til den Embedsprøve, hvormed jeg er beskæftiget, den statsvidenskabelige, foretog visse Forandringer ved den, navnlig vel udvidede den skriftlige Prøvelse, med største Grundighed vilde kunne prøve et saadant ungt Menneskes Modenhed og Dygtighed, og jeg for mit Bedkommende skulde med største Fornøielse give Afkald paa alle de særegne Examinere, der nu kræves forinden. Netop da jeg nærer denne Anskuelse, kan jeg ikke Andet end ønske, at man her var gaaet videre. Jeg bliver herved ogsaa mindet om en Tanke, som blev kastet ind i denne Sal af et tidligere Medlem; han foreslog, han sagde, hvorfor tillader man ikke Enhver, som kan bevare en af Universitetets Prøisopgaver at blive Student, og dette kunde udvides meget videre. Men om jeg end nærer en saadan Anskuelse, finder jeg dog, at det Forslag, som her bydes, er et stort Fremskridt, thi det er netop ifølge de Betragtninger, jeg har gjort gjældende, ubetinget meget bedre end det Nuværende, idet herved dog bydes nogen

Frighed. Men, som sagt, jeg gaaer videre, Jeg vil, at man ved Embedsexamen skulde tage mod Svilkensomhelst, der indstiller sig, og saa prøve, om han kan bruges. Man siger, at der er store Fareer forbundet dermed, at man derved vil friste Folk, og at det er Synd at bringe Folk til at spille deres Tid, men deels forekommer det mig, at dette er Noget, man kan overlade Folk selv, og deels skal jeg minde om, at vore største Mænd have faaet deres Dannelse ved en anden og særlig Vej. Jeg skal nævne S. E. Larsen, og jeg troer, man kunde nævne en heel Række af Danmarks meest fremragende Personligheder, som have faaet en speciel Dannelse, og som kun for at tilfredsstille de officielle Fordringer have maattet underkastet sig Besværligheden ved at gennemgaae disse Curfus. Naar jeg nærmere betragter Enkeltighederne i dette Forslag, — og jeg skal fremhæve, at det i det Hele taget forekommer mig at være et særdeles smukt og vel udarbejdet Forslag, paa samme Maade som de fleste øvrige Forslag, som den nuværende Regjering har lagt paa Thingets Bord — saa kan jeg ikke Andet end gjøre forskjellige Betragtninger gjældende, og navnlig med Hensyn til det vigtigste Punkt, Besskaffenheden af den Todeling, hvorpaa Eftertrykket her er lagt. Der skal vælges mellem Get af To: Mathematik eller Sprog. Jeg for mit Bedkommende indseer ikke Nødvendigheden af at kræve nogen af Delene. Jeg finder det fuldkommen rigtigt, at man har nogle Kundskaber i Latin, navnlig for de andre Sprogs Skyld; men der kræves altfor vidtgaende Kundskaber i dette Fag. Det Samme gjælder om Mathematiken. Jeg troer, at de vigtigste mathematiske Ting, naar Underviisningen tages paa den Maade, hvorpaa dygtige Lærere nu tage den, og med de nyere Lærebøger, ere saa simple og lette, at jeg troer den store Mængde af unge Mennesker med Lethed vil kunne faae de nødvendige Kundskaber deri. Saavidt jeg veed, er dette et Fag, hvorpaa der i Skoler, hvor Drengene ellers lære Noget, anvendes meget liden Tid i Hjemmet. Men naar der fordres saa specielle Ting som geometrisk Tegning, saa er det mig ikke muligt at see, hvorfor et saadant Fag skal kræves som Be-